

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

Posamezne številke po 4 vinarje. :

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1/26. uri zjutraj, a ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnisti mesечно K 1—, z dostavljanjem na dom K 1-20; s pošto celoletno K 18—, polletno K 9—, četrtletno K 4-50, mesečno K 1-50. Za inozemstvo celoletno K 28—.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

Uredništvo in upravnisti je v Miklošičevi ulici št. 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina pa upravnisti. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača po določenem ceniku. Lastnik in glavni urednik Milan Plut. Odgovorni urednik Franjo Pirč. : Tiska Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

Prezgodnje veselje.

Baronu Bienenrthu se je torej izpolnila njegova želja. Predloga o novem državnem posojilu je bila kot prva na dnevnem redu v prvem branju sprejeta in odkazana proračunskemu odseku. Vladni listi se silno vesele tega vladnega uspeha, vesele se ga pa tudi Nemci. Vendar se pa sliši iz vseh teh izrazov veselja in zmage neka pritajena bojazen in strah pred bodočnostjo. Nekateri nemški listi še celo direktno trdijo, da to ni bila nikakšna zmaga. In to je tudi dejstvo. Vlada se ne more ponašati z nikakim uspehom. Dosegla ni prav nič drugega, nego da se je izvršilo prvo branje predloge o novem državnem posojilu in da se je zakon odkazal proračunskemu odseku. To pač še ni uspeh. Težkoče bodo nastale še le v odseku, kjer bodo imele opozicijske stranke pač dovolj priložnosti, da obrazložijo svoje stališče napram vladi — to se pravi, da obstruirajo predlogo. Zgodi se pa tudi lahko še nekaj drugega. Tudi v zbornici more priti do obstrukcije in to navzlic Kramar-Krekovem zakonu, kajti večje stranke imajo še vedno dovolj moči, da zavlačujejo in v slučaju tudi preprečijo neljube jim predloge. Toda tudi če se vladi posreči, da bo predloga sprejeta v drugem in tretjem branju — s tem še ni za vedno zagotovljena obstojenost Bienenrthovega kabineta. Kajti kabinet, ki živi edinole od hipnih, slučajnih uspehov in ki nima nikakoršne trdne opore v ljudskem parlamentu, pač ne more upati v življenje in tudi nima nikakoršne pravice še nadalje voditi državo. Morda ima baron Bienenrth in njegov kabinet zaslabo zgoraj — v ljudstvu je nima. In dokler nima ministrstvo zaupanja večine ljudstva, ne more dobiti trdnih tal. To ministrstvo je zastopništvo Nemcev, v njem ni pravično zastopana velika večina prebivalstva. Sicer pa Slovani niso v opoziciji proti posojilu, ker dobro vedo, da država potrebuje denar in da ga mora dobiti; Slovani so v opoziciji proti Bienenrthovemu kabinetu, ki je sovražen nam Slovanom.

Ta boj zoper posojilo je le mala epizoda v velikem boju, katerega bojujejo Slovani zoper sedaj vladajoči sistem. In četudi si Bienenrth domišlja, da je dosegel uspeh — vendar je ta namišljeni uspeh beraški. Kriza s tem ni odstranjena in bo trajala še nadalje. Baron Bienenrth se pa tudi ne sme zanašati na tisto večino, ki jo je dosegel v četrtkovi seji. Sicer pa vemo, da je Bienenrth že toliko politik, da sam prav dobro pozna svoje stališče in da ve, da je sedanja delavna večina samo slučajna. Baron Bienenrth se bo še nadalje pogajal. In v teh vednih pogajanjih bo utočilo tudi njegovo ministrstvo. Slovanska enota se pa ne sme ustrašiti taktičnih manevrov svojih nasprotnikov, ne sme pa tudi ne poslušati zapeljivih sirenskih glasov ter sklepati kompromisov, ki edinole zavlačujejo, da ne pridemo do svojih pravic.

Velik boj se bojuje. Boj je to med nemško krivično nadvlado in Slovani, ki hočejo doseči ono, kar jim gre po zakonu.

In žalostno dejstvo je, da imamo Slovani še ljudi, ki so toliko zaslepljeni, da ne spoznajo tega velikega boja, da nočejo čutiti svojega slovanskega srca. Še žalostnejše dejstvo je pa, da so tudi med jugoslovanskimi poslanci ljudje, ki za hipne in navidezne pridobitve opuščajo vrste bojevnikov zoper krivični sistem. Ti ljudje niso vredni, da zastopajo jugoslovansko ljudstvo. Tu ne gre več za drobtine, katere nam milostno meče vlada s privoljenjem Nemcev — tu gre za princip, tu gre za življenje. In kdor se v tem boju peča z malenkostmi, ni sposoben za bojevnik — ostane naj doma za pečjo in šteje svoje srebrnjake. V tem boju je treba moč, kremenitih značajev.

Treba je pa predvsem edinosti med Slovani. Te pa žalibože ni, ker egoizem, oni grdi osebni egoizem preveliko vlogo igra. Toda ljudstvo spregleduje. In prišel bo čas, ko bo ljudstvo obračunalo z vsemi omahljivci, z vsemi egoisti. Tedaj pa tudi baron Bienenrth ne bo več dosegel takih beraških uspehov kakor jih je v četrtkovi seji.

Iz slovenskih krajev.

Škofja Loka.

Občni zbor okrajne bolniške blagajne v Škofji Loki je bil sklican na dan 17. t. m. ob 11. uri dopoldne, ki pa se je moral vsled malomarnosti in brezbriznosti odbora, oziroma njegovih izvrševalnih organov preložiti na poznejši čas. Že dalje časa je bilo slišati o zares „vzornem“ delovanju odbora sluge, policijskega nadstražnika K..., kar je prišlo tudi pri mnogobrojno obiskanem obnem zboru 17. t. m. na razgovor in vsled česar je moral biti isti preložen, da se naberemo natančna fakta glede poslovanja omenjenega sluge. Spričo takih razmer bi bilo jako želeli, da se za stvar, o koji je čuti najrazličnejše sumljive govorice, pobrigajo tudi merodajni faktorji in morda bi imelo tudi državno pravdnštvo obilo hvaležnega posla. O vseh njih Vam poročamo. Javnost pa bo skrbela, da stvar prav gotovo ne bo zaspala, posebno, ker so v ozadju še druge mične stvari.

Novo mesto.

Kdo je kriv draginje? (Konec.) Torej, kdo je ta Bradaška in kaj je doslej dobrega storil za nas slovenske uradnike? Bradaška je v prvi vrsti agitator in propagator tistega ljubljanskega konsumnega društva, ki prodaja svojim članom „Südmärkine“ vžgalice. Kot tajnik tega društva je postal tekom časa tako mogočen samovladar, da kar odbor, ali načelnik v korist društva obrne, enostavno vse preobrne. Reče načelnik tako bo, tajnik ukrene za njegovim hrbtom svoj veto: ne, tako bo kakor jaz hočem. In tako tudi ostane. On je tisti, ki je v Ljubljani vse moške uslužbence odpravil, namesto na njih pa nastavljal same ženske. On je, ki pusti te reve delati včasih do 11. ure ponoči, on je tisti, ki je brez odbora dovoljenja v Šiški napravil iz

navadnega skladišča novo podružnico centrale v Ljubljani. In kakor se nam iz Ljubljane poroča, on je tudi tisti, ki je prišel brez vsakega odborovega pooblastila oziroma vednosti k nam v Novo mesto ter povzročil tudi tukaj nepotrebno konkurenco našim trgovcem. Ali sme tajnik brez odbora dovoljenja delati potne stroške (iz svojega žepa jih menda ni plačal) ustanovljati podružnice, to je stvar ljubljanskih tovarišev samih. Navedemo te podatke zgolj le v ilustracijo, da поближе poznamo spasielja tukajšnjega uradništva. Kajti če gosp. Bradaška že v Ljubljani pri centrali sami tako samovoljno nastopa, potem smemo tudi mi pričakovati, da bo to svojo samovlado hotel razširiti tudi na tukajšnjo podružnično delovanje.

Kaj je g. Bradaška dobrega storil za nas slovenske uradnike, o tem ne moremo ničesar poročati, ker kaj dobrega, koristnega dejansko za nas doslej še ni storil, vsaj kolikor znano, ne. Priznamo pa mu resnici na ljubo, da je mož jako agilen, da, še celo preveč in da je pravzaprav več tajnik in agitator za konsumno društvo, nego c. kr. uradnik.

Pa da se končno še dotaknemo vprašanja nanašajočega se izključno na nas: Kdo je kriv tukajšnje draginje? Je v prvi vrsti toliko razlogov temelječih na nezdavnih razmerah v trgovini vobče, da bi bilo odveč, v njih tukaj razpravljati. Ali eno pa, če hočemo biti pravični sodniki, moramo konstatirati in to je: Naši trgovci po deželi teh razmer, pod katerimi tudi oni sami največ trpe, gotovo niso krivi.

Kaj hočejo ti reveži proti kapitalistom, borzolvcem, kaj zmorejo oni proti nasilju kartela? Pač pa pridejo tu v poštev lokalni razlogi. In te moramo iskati pri našem višjem uradništvu samem. Sedanji gospodarski bojkot pri nas nikakor ni pojav najnovejšega časa. Ampak ta bojkot je že star in naj se komu zamerimo ali ne, ta bojkot so začeli baš tisti, ki jim ni bilo potreba se tako globoko ponižati. In to so bili in to so še naši višji uradniki. Vemo, da s to obdolžitvijo razvnamemo vihar v teh krogih, pa gospoda slavn, nikar se ne prenaglile! Znani so nam slučajji, da so žene ravno nekaterih višjih uradnikov že pred leti začele naročevati špecerijsko blago: kavo, riž, sladkor itd. od raznih vnanjih špekulacijskih tvrdk, največ pa iz Trsta. Spočetka so naročevale samo za potrebo svoje družine, polagoma so se ta naročila pomnožila z onimi drugih enakomislečih, nazadnje se je iz poedinega privatnega naročila razvila pravcata kupčija. Trgovci so to gibanje kmalo občutili. Družine, ki so imele poprej lepe mesečne račune pri njih, so svoj nakup omejile le na najnujšje predmete, katerih se za enkrat še ni izplačalo naročiti od zunaj. Tako n. pr. petrolej, sol itd. torej stvari, pri katerih ima trgovec navadno itak preje zgubo nego dobiček. Le za tako kupčijo so jim bili naši trgovci še dobri. Ni čuda, če je ta boj rodil odpor in tu

zopet združenje prizadetih trgovcev. In jaz bi kaj stavil, da se bo ta kupčija zopet prakticirala takoj, ko neha nova privlačnost: uradniško konsumno društvo biti novo. Počakajte, in doživeli boste tisti čas.

In če še končno omenjamo, da n. pr. ljubljansko konsumno društvo glede cen svojim članom ne nudi prav nobene posebne razlike od cen pri trgovcih in da se nekatere stvari še dražje prodajajo, nego jih je dobiti v trgovinah, potem smemo upati, da tudi nam v metropoli Dolenjske v novem konsumnem društvu še davno ni rešeno socijalno vprašanje: Kdo je kriv draginje? —n—

Priobčili smo ta članek na odgovornost g. vpošiljatelja.

Iz Trsta.

(Dopis narodnega delavca)

Vaš poročevalec iz Trsta ve mnogo povedati o tem in onem, vendar bi mu priporočali, da vsaj nekoliko bolj splošno poroča, n. pr. ravno o N. D. O. premalo poroča. Ne vem sicer, kdo je ta poročevalec, a čutil sem potrebo opozoriti ga na to!

N. D. O. praznuje letos kot običajno svoj praznik 1. majnika in sicer na Opčinah. Popoldne se snide narodno delavstvo ter bo imelo priliko spoznati se s svojimi sotrpini. Mnogobrojna društva, lahko rečem vsa iz bližnjega kraka kot tudi mestna in okoličanska; pevska in druga delavska društva so vabljeni in se skoro odzovejo za sodelovanje. V tako velikem stilu kot letos še ni slovenski delavec na Tržaškem praznoval svojega upravičenega delavskega praznika. Ker je upati, da ta dan vidimo zopet svojega voditelja v svoji sredi, bo obenem ponehala poparjenost med narodnim delavstvom, ker nesrečo, ki je zadela dr. Mandiča z boleznijo, občuti kot ena družina ves tržaški narodni proletarijat, kakor tudi iz bližnje in dalnje okolice. Zato upamo, da ga zopet na svoj praznik pozdravimo v svoji družbi zdravega in čilega. — Po ulicah, tovarnah, povsod, koder se shaja delavstvo, ni bilo te dni razgovora brez popraščevanja po stanju našega voditelja. No, sedaj je na naše veselje in srečo izven nevarnosti, ker že na dan za nekaj časa vstaja. Akoravno so izvestni krogi kovali kapital, vendar za to pot brezuspešno; sicer pa več o tem prihodnjič. Na naš praznik sicer ne prihaja četa Sokolov na konjih s svojim načelnikom dr. Staretom na čelu, pač pa mogoče pride nekaj frakarjev z naočniki zlasti eden, ker ga njegovi kolegi v to silijo. No, lahka mu pot v našo sredo, naj se tam počuti srečnega, naj se podedmokratizira, ako hoče kdaj postati naš vodja. Capito, signor dr. Giuseppe?! — Zadnji dve gledališki predstavi sta izpadli najboljše, a jako sem se čudil, ko sem slišal toliko nemščine in laščine po hodnikih, zdelo se mi je, kot da sem v kaki šulferanjski ali pa legini šoli! Živeli narodnjaki!

J. V.

LISTEK.

ARTUR SEVER.

ŽENA.

Roman.

[34]

V tem so prihajali od vseh strani policisti, ki so obkolili hišo. Detektiv je stopil z Dimicem na cesto, bližnjim stražnikom podal še inštrukcije, nato pa je stopil do vrat vile in močno potrkal...

Dimic pa jo je hitro oddrsal nazaj v grmičevje ter nestrpnost pričakoval uresničenja svojega načrta...

V salonu pa je medtem priklopel življenje do vrhunca, boj med človekom in pohotnejšem se je bil v najpestrejših niansah strasti in razuzdanosti, spol ne razlikuje več spola; vse je pomešano v divjem vrvenju, ki se iz njega sliši samo razburjeno dihanje, nemirni vzdih...

Kovač je v novi družbi takoj pokazal, da vendar ni tako dolgočasen, kot je mislil on sam in tudi drugi — res ga je takoj v začetku nekoliko frapiral prihod Rene, ki se mu je pomenljivo nasmehnila, stopila je k njemu, stisnila mu roko in ga ironično vprašala:

„Kako je Tvoji soprogi? Ali ji je že tako dobro, da si jo mogel pustiti samo?“

Kovač je razumel njene satirične besede, a takoj ga je minulo frapiranost, še bolj sarkastično in zbadljivo je rekel:

„Pustil sem jo tako lahko, kot si ti pustila svojega ljubeznivega ženina.“

Rene se je na glas zasmejala, da so jo vsi navzoči začudeno pogledali, na to se je pa obrnila k družbi in zapela veselo pesen.

Kovač se potem ves večer ni več menil za njo; zanimalo so ga začetku te orgije, a delj ko jih je opazoval, tem bolj so se mu zdele banalne in proste. Nič duhovitega ni našel v njih, vse je bilo tako vsakdanje in skoro naivno. Nehote si je moral priznati, da je njegova sestra med vsemi še najbolj duhovita, ona je znala vzbuditi med njimi ono nervoznost in rafiniranost, ki daje impulza ter sugerira vsem nove misli ter nove nestrpne želje...

A Kovač še veeno ni našel tega, kar je hotel doseči; hotel je nekaj umetniškega...

Zato je predlagal umetniške grupe, kar so vsi z veseljem sprejeli. Kovač je takoj začel angažirati grupe. Izbral si je dame in gospode, ki jim je razdelil uloge

in jih informiral o stvari... Najprej je aranžiral grupo iz turškega harema, ki so predstavljale Magda, Eleonora, soprogo profesorja Freierja in njeni dve sestri, te so predstavljale huriske, ki so polegale po divanih, na preproge pa so sedli gospodje, Winter kot paša in drugi, Rene pa je prevzela ulogo odaliske.

Zadonele so mandoline; zopet so zaprhutali po zraku rdeči nagelji in sveže vijolice...

Rene pa je začela plesati zopet svoj divji ples...

Vsi so jo gledali tako, kot da jo vidijo prvič, vedno je znala prinesiti v svoje kretnje nekaj novega, pikantnega, razburljivega.

(Dalje.)

Mali listek.

Književnost, gledališče, umetnost.

Slovenska Talija v sezoni 1909/10.

Povsod na svetu med kulturnimi narodi smatrajo svoja gledališča za najvažnejše kulturne zavode ter se zanje zanimajo s posebno gorečnostjo. Ako pregledujemo časopise kateregakoli naroda, nahajamo v njih dan na dan sila obširna poročila o predstavah, o igralcih in pevcih, o novitetah v tujini, o pripravah za opere in operete itd. Ti listi prinašajo dan na dan po cele strani samih gledaliških lepakov, dolge in zares izvrstne podlistke o raznih dramatskih uprizoritvah doma in drugod — skratka — neprestano zbuja najživejši interes za vse, kar je v zvezi z gledališko umetnostjo. Ako prideš iz Ljubljane n. pr. v Berlin ali celo v Prago, se boš čudil, kako tesne zveze obstajajo med občinstvom in med gledališči. Sedi v kavarni ali v gostilni, vozi se z električno cestno ali z mestno lokalno železnico, promeniraj po mestnem parku, zaidi v umetniško razstavo ali kamorkoli: povsod boš slišal ljudi, kako se pogovarjajo o gledališčih, o priljubljenih igralcih in pevcih. In kamorkoli se ozreš, povsod zagledaš slike in fotografije igralcev, pevcev, baletk, tragedinj, tragedov, komikov in znamenitih lokalnih igralcev sploh. Po nešteti izložbah najdeš razglednice s fotografijami snimki glavnih akterjev in glavnih prizorov v najnovejših operah, operetah in dramah. Po vseh lokalnih ilustrovanih časopisih najdeš celo vrsto slik iz vrst prvih gledaliških kapacitet ženskega in moškega spola. Pojdi si kupit modern klobuk! — evo, klobuk ima ime igralca. Pojdi si kupit

Reorganizacija srbskega ministrstva zunanjih zadev. Med mnogimi reformnimi zakonskimi načrti, ki jih predloži srbska vlada narodni skupščini, se nahaja tudi načrt o reorganizaciji ministrstva zunanjih del. To ministrstvo sicer tudi sedaj popolnoma odgovarja svoji težki nalogi, ali vseeno je bila potrebna reorganizacija samega ministrstva in njemu podrejenih uradov (poslaništva in konzulati v inozemstvu) in priznati se mora, da je načrt reorganizacije zelo dober. Po tem načrtu se ustanovijo tri nove sekcije in sicer se iz političnega oddelka izloči konzularni in tiskovni oddelki v dva popolnoma samostojna oddelka, medtem ko sta bila do sedaj samo pododdelki splošne politične sekcije; enako se računarski oddelki izloči kot samostojna sekcija iz administrativnega oddelka, katerega sestavni del je bil do sedaj. To specializiranje po strokah more na poslovanje ministrstva zunanjih del samo dobro vplivati. Bistveno se spremeni tudi ureditev diplomatičnih zastopstev v inozemstvu. — Istočasno se reorganizirajo tudi ostala ministrstva in njim podrejeni uradi tako, da bo v najkrajšem času popolnoma modernizirana vsa državna uprava, kar je posledica popolnega konsolidiranja notranjih političnih razmer v Srbiji.

Arnauti in donavsko-jadranska železnica. Med srbsko in turško vlado se je končno dosegel principijelen sporazum glede donavsko-jadranske železnice, po kateri bi dobila Srbija najkrajšo in direktno železnično zvezo z morjem. In sedaj pretijo zavzniki grofa Aerenthal, Arnauti, da s silo preprečijo izršitev tega načrta. Naravno, da oni tega ne delajo iz lastnega nagiba, nego za to, ker jih Aerenthalovi agenti podpihujejo in — plačujejo, ker te železnice se bojijo samo gospodje na dunajskem Ballplatzu, oziroma oni, katerih izvrševalni organ je dunajski zunanji urad, t. j. merodajni faktorji v Berlinu. Sicer pa nauči Arnauti Šefket-paša pameti in jim dokaže, da je železnica tako važna naprava, da izvršitev potrebnih železniških načrtov ne sme biti odvisna od njihovega razpoloženja.

Srbsko-bolgarski odnosi. Vesel pojav je, da so se odnosi med Srbijo in Bolgarsko toliko zboljšali, da o kaki napestosti med obema bratskima državama ne more biti več niti govora. Ti odnosi so postali v poslednjem času naravnost prišrčni, kar mora veseliti vsakega pristaša jugoslovanske misli. Tem večje obsodbe so toraj vredni oni krogi v bolgarski prestolnici, ki ravno sedaj na vse pretege hujskajo proti Srbiji, četudi ni za to nobenega pravega povoda, ker je cela Srbija navdušena za sporazum z Bolgarsko. To so sofijski Macedonci, ki hočejo na vsak način boj s Srbijo, ker niti po tolikih žalostnih izkušnjah še ne uvidevajo kako pogubna je taka politika. Tolažljivo pri tem je pa dejstvo, da so ti krogi na Bolgarskem osamljeni, ker ogromna večina bolgarskega naroda je prepričana, da je sporazum s Srbijo za Bolgarsko nad vse potreben. Ker se tako misli tudi v Srbiji, se ni bati, da bi se odnosi med obema našima slobodnima državama pokvarili — na veselje tretjega, kateremu je prisrčnost srbsko-bolgarskih odnosov silno neljuba in neprijetna.

Splošni pregled.

Nemški vpliv na Turškem.

Za časa absolutističnega režima Abdul-Hamidovega je imela Nemčija velikanski vpliv na Turke. Mladoturki, ki sedaj vladajo v otomanskem carstvu, se hočejo pa tega vpliva popolnoma osloboditi in hočejo voditi čisto novo politiko, politiko sporazuma med balkanskimi državami, ki je izražena v stremljenju po zaključenju balkanske federacije, katere član hoče biti tudi prerojena Turška. Prva posledica tega

moderne rokavice — stavim, da imajo ime, ki je prišlo iz gledališča. Včasih smo nosili slavnike, ki smo jim dejali „Girardi“, danes so v modi ženski slavniki, ki so dobili svoje ime po Rostandovim „Chantecler“.

Vse take malenkosti pa dokazujejo le dejstvo, da obstaja med publiko in gledališčem res najživejša zveza, ter da je drugod vse drugače kakor pri nas v Sloveniji, kjer je večini edino gledališče še vedno deveta ali deseta briga. Vsak dunajski otrok ve več o gledališču in pozna boljše moderni repertoar, kakor v Ljubljani marsikak visok uradnik ali odlični meščan. Med nami žive inteligentniki, ki vso zimo niso prestopili praga slovenskega gledališča in ki ne poznajo naših opernih pevcev niti po imenu. Niso jih videli, niso jih slišali, da, niti čitali niso nikdar o njih. Nimajo časa, saj morajo cele popoldneve in vse noči po kavarnah kvartati in po gostilnah „počivati“ od trudapolnega dela podnevi. In njih gospe ne morejo in ne smejo same v gledališče, nego morajo spremljati svoje soproge v kavarno in v gostilno, saj zato se vendar omožene. Če pa si ti Slovenci že

stremljenja Mladoturkov po emancipiranju od Nemčije je odslovitev vrhovnega instruktora turške vojske, generala von der Golga, ki je sedaj definitivno odšel iz Turške in je prevzel v svoji domovini Nemčiji zopet poveljstvo nekega vojnega okrožja. Seveda je to malo hud poper za Nemčijo, ali pomagati si v Berlinu ne morejo, ker Mladoturki so toliko pametni, da uvidevajo, da je za Turško bolje, ako imajo zaveznike v sosednjih državah, ki imajo z njo skupne interese, kot pa v Nemčiji, ki pripravlja Turški in ostalim balkanskim državam — grob. Nemški „Drang nach Osten“ se mora zajezi in in najboljši jez proti njemu bo balkanska zveza. To uvidevajo danes vsi balkanski narodi in za to je postal general von der Golga kot vrhovni instruktor turške vojske — nepotreben.

Dnevne vesti.

Izredna občinska seja. Danes ob 6. uri popoldne se vrši v mestni dvorani izredna seja ljubljanskega občinskega sveta s precej bogato opremljenim zanimivim dnevnim redom.

Ljubeznjiv zdravnik. Včeraj smo med tem, ko je bil list že v stroju, prejeli vest o nenadni smrti gospe Pavle Polak iz Tržiča, vdove znanega velikodušnega podpornika družbe sv. Cirila in Metoda pred leti umrlega Viljema Polaka. Takoj smo to vest uvrstili na mesto, kjer je v prvih iztisih stala reklama za družbo sv. Cirila in Metoda. Tako so prvi iztisi izšli brez te notice. Slučaj pa je hotel, da se nam je kratko pred sprejemom te vesti, od neke strani to-le sporočilo: Gospo Pollak je včeraj zadela kap. Poklicali so domačega zdravnika, toda ta — zagrnjen Nemec — se ni hotel odzvati klicu k smrti se boreči ženi. Morali so poslati po zdravnika v Kranj, ki pa je vsled krivde svojega nemškega tovariša baje že prepozno došel. To vest biležimo kakor smo sprejeli. Če je resnična, potem dotični zdravnik zasluži, da ga, če ga drug ne bo, odlikujejo vsaj „Deutsche Stimmen aus Krain“.

Narodna zavednost ljubljanskih dijakin! Kdo se ne spominja več 20. septembra 1908. Pljuvale so slovenske dijakinje za vsakim hajlovcem; in sedaj, ko je preteklo komaj eno in pol leta, jih vidiš shajati se z najzagrizenejšimi burši. Če greš kakega dopoldne ali popoldne v „Narodni park“, vidiš cele gručice teh buršev v družbi slovenskih dijakin; in ta predrnost teh pobalbinov, znosijo ti celo vrsto klopi skupaj, na vsako klop se ti jih vsede dvojica, tako da človek, ki se hoče naučiti lepega pomladnega jutra, ne dobi nobene klopi prazne, na vseh klopah pa se ti rogajo te punčke in fantički. Če bi slovenski dijaki tako prenašali klopi po parku, bi se jih že davno najstrožje kaznovalo, medtem ko ti nemški pobalini smejo početi karkoli hočejo. Prepovedano je jemati pse seboj v park, pa naj bi raje prepovedali hajlovcem uganjati take burke po parku. Prosimo sl. magistrat naj s svojim očesom pravice, posveti tudi v ta park. Imena teh zavednih slovenskih dijakin, so slavnemu občinstvu vselej na razpolago. Setalec.

Izzivanje nemških realcev. Sinoči je šel nek član slovenskega gledališča g. A. z neko gospodično od skušnje domov. Pri kazini jima prideta nasproti dva mlečnozoba realca v burševskih čepicah. Eden teh „junakov“ sune g. A. tako, da je, ker je bil na tak napad popolnoma nepripravljen, odskočil v stran. Takoj po tem „junakem“ činu sta oba „junaka“ hitro zbežala. Vprašamo ravnateljstvo ljubljanske realke: Ali je nemškim dijakom dovoljeno nositi izzivajoče buršovske čepice, posebno če je slovenskim dijakom prepovedano nositi nedolžni fes. In dalje: Je li nemškim dijakom dovoljeno po noči na ulici napadati mirne pasante, posebno, če je slovenskim dijakom celo prepovedano čitati „Jutro“? in še posebno,

privoščijo „umetniški užitek“, gredo v kinematograf ali pa poslušati cigansko godbo. Ako govoriš s temi ljudmi o gledališču, jim šine preko obraza zaničljivopomilovan smehljaj in poreko ti: „Nimam časa za teater, pa me tudi ne zanima. V Ljubljani ne moremo imeti itak nič posebnega!“ — Ja, Dunaj! Ja, Pariz! Tamkaj je vse kaj drugega.

Gotovo, takih ljudi tamkaj ni.

Zdi se mi, da je take brezbriznosti v velikem delu našega občinstva krivo naše časopisje, ki ima za gledališče mnogo premalo srca in zanimanja. Naši časopisi nimajo za gledališče niti prostora. Za vsako nično afero ti napišejo znani naši žurnalisti cele stolpe člankov in notic, storat premlo isto bagatelo, napihnejo vsako bedarijo do ogromne senzacije, toda o gledališču prinesejo par dolgočasnih vrst. O čemer se pišejo v velikih mestih podlistki v desetih dnevnikih, o tem se prinese v Ljubljani dvajset vrstic. Če se tiče gledališča namreč! Opere in operete, tragedije in veseloigre, ki so razburile ves Berolin, navdušile ves Dunaj, raznetile vso Prago — v Ljubljani niso našle v vseh listih skupaj

če se nemškim dijakom celo od strani nemških profesorjev izposujejo nemški listi, kakor: „Deutsche Wacht“, „Grazer Tagblatt“ i. t. d.? Ali nam hočejo Vi odgovoriti na ta vprašanja, ali pa počakate, da Vam stavimo še nekatera morda še bolj — zanimiva!

„Tepežen“ dan v „Unionu“. Včeraj so prihajala na nas vprašanja, če je nam kaj znano, da se je v nedeljo jutro v „Unionu“ med gosti vprizoril tepežen dan in če res, zakaj tega dogodka nismo objavili? Na ta vprašanja odgovorimo: Da, nekaj sličnega se je tudi nam poročalo še tisto dopoldne. Da tega nismo objavili, zato imamo gotove razloge. Kogar ta odgovor ne zadovoljuje, naj se obrne na naslov tistih zavednih Slovencev, ki se ravna po vzgledu vsiljivega žida: če ga vržeš pri enih vratih ven, ti pride pri drugih nazaj. Če nam ne verjame,te, vprašajte svoje „zavedne“ znanke, ki so bili iz „Uniona“ že večkrat iztepežani, pa so še tisti dan ravnotam svojim klerikalnim in nemškim tepežkarjem prijateljsko podali roko, češ: mi pa ostanemo, kakor smo bili.

Šikana. Za nedeljsko jurjevanje na Ljubljanskem gradu namerava šentjakobskotnovska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda prirediti med drugim tudi Ciril-Metodov muzej s posebnim oddelkom za ženske. V tem oddelku bi se videlo in kazalo samo, kaj naj stori ženska, da je možu zelo všeč in bi imel vstop vanj ženski spol samo od 16. leta naprej. Stvar je vzeta iz življenja. Dasi bi ta oddelki ne rodil nobenega pohujšanja — v poštenih rečeh vidi umazane oni, ki je sam umazan — vendar so gotovi krogi z vsa intenzivnostjo na delu, da bi preprečili ves muzej, ali vsaj imenovani oddelki. Z ozirom na to, kaj je v drugih slučajih pri drugih priredbah vse dovoljenega, moramo smatrati omenjeno prizadevanje za samo šikano, ki ima namen škodovati Ciril-Metodovi družbi, da bi ji utrgali par potrebnih kron. Za danes povemo dotičnim gospodom v brk, naj ne skušajo z nesmiselnim ravnanjem nasprotovati našim narodnim priredbam, sicer utegnemo ubrati druge strune, ki jim ne bodo nič kaj prijetno donele. Upamo, da se razumemo!

Na naslov „Ljubljane“. Je li res, da bo dobilo društvo „Ljubljana“, katero priredi v kratkem izlet v Benetke, v ta namen večjo podporo od deželnega odbora? — Ali stoji v pravilih društva „Ljubljane“, da morajo imeti člani (članice) Šidmarkine vžigalice? Ime dotične na razpolago!

Nemec in Hrvat. Naši brivski pomočniki — Hrvati imajo nemški jezik jako v čislih. Kjer je le mogoče se ponašajo z njim kot sraka s pavovim perjem. In kak je ta jezik? Naravnost imeniten! Evo slučaj. Pred par dnevi je prišel neki brivski pomočnik v delikateso, kjer so uslužbeni sami Slovenci in on Hrvat je zahteval v nemščini: Bitt schön un zehn Kreuzer Salame aber müssen sein eht den ich esse nur echte. Bratje Hrvati — žalostno! žalostno!

Wir sind deutsche Burschen. Nemški in nemčurški gostilničarski in kavarniški uslužbenci hočejo kljub vsem našim resnim, dobrohotnim nasvetom, po vsi sili priti državno pravdnitvijo v roke. Včeraj popoldne je zopet prišel eden njih „odposlanec“ iz nemške restavracije pri „Slonu“ v slovensko restavracijo pri „Lloyd“, pa tam kričal in se hudoval, zakaj se je v „Jutru“ omenjalo ime restavraterja Schmidta. Nam se le čudno zdi, zakaj ti „odposlanci“ ne pridejo naravnost k nam v uredništvo. Saj bi se dalo mogoče kaj pametnega pogovoriti. Nadalje smo izvedeli, da so ves ta upor proti „Jutru“ vprizorili pravzaprav njih gospodarji sami in da so protestni shod sklicali brez obvestila društvenega prvomestnika. Pa ne morda zato, ker je ta Slovenec ter obsoja to več kot nespametno gonjo? Za sinoči so sklicali shod po § 2, poziva ni hotel nobeden slovenskih tova-

ne enega gorečega interpreta. Drugje se pišejo detajlirane kritike o kreaciji vsakega nosilca večje uloge posebej; pri nas se odpravljajo vse skupaj s kratko banalno frazo, ki izdaja večkrat, da kritik pri predstavi sploh ni bil...

Tako je v našem časopisju najti večinoma ali le pavšalno zabavljanje ali pavšalno hvalisanje; o kakem interpretiranju in definiranju, v globljem kritikovanju in navajanju pa ni večji del nikjer niti duha. Zato pa se igralci in pevci našega gledališča že od nekdaj pritožujejo, da so zanje vse te „kritike“ brez vrednosti, ker se iz njih ničesar ne nauče in ker jim ta hvala ali graja — brez utemeljevanja — ne more prav nič hasniti. Časopisna dolgočasnost je prešla tudi na velik del naše publike, ki se že ne more ogreti za nobeno stvar več, a prehaja tudi na naše gledališke člene, ki vidijo, da je že vseeno, naj store karkoli, kajti gotovo je, da ne žanjejo niti navdušenja niti grajanja. Proti tej splošni indolenci se upira le še naše mlado dijaštvo in upirati se ji mora gledališko ravnateljstvo, ki se mora loviti le za novitetami in senzacijskimi dražili publike. (Dalje.)

rišev podpisati. Za ta shod so se odločili kar dve gostilni: pri Boštjančiču in pri Vospersniku. Namen tega shoda je bil: strmoglaviti dosedanjega slovenskega prvomestnika g. Carla (marker kavarne Evrope) ter skleniti bojkot proti „Jutru“. Uredništvo pa so baje že kar naprej obsodili, da ga pobijejo. (Se že kar pripravljamo na zadnjo uro). Čujemo pa, da jim bo mestna policija še o pravem trenutku zmešala štrene. No in mi? Mi se vsem tem izbruhom ome mogle jeze smejejo v pest, le če nas prisilijo, storimo vsem tem izbruhom brez vsake nedolžne besede konec, pa jih brez vsakega pardona izročimo državnemu pravdnitvu. Zato pa: Porabite pamet, dokler ne bo prepozno!

Izid včerajšnje dopolnilne volitve v ljubljanski občinski svet: gg. Josip Kozah s 584, Fran Mally s 590 in Pavel Kobler s 579 glasovi.

Ali je Rožičeva glava res odgnila? Na to vprašanje smo dobili sledeče primerjalne podatke: „Pred leti je skočil na Kodeljevem pod dolenski vlak vojak Zaletel. Cel vlak je šel čez njegov vrat, a vendar se je glava še držala trupla. Sploh pa izvedenci dobro vedo o sličnih slučajih pri železniških nesrečah, ko gre včasih cel tovorni vlak čez glave ponesrečencev. Zgornja lobajna se sicer navadno popolnoma zdrobi, a spodnji del (vrat) se drži kolikor toliko še vedno vezi čoka. Ali pa vtopljenci, ki leže več časa v vodi. Glava se vedno drži trupla, za lobajno se niti ribe ne zmenijo. Sploh pa človeška glava ni kakor gnla hrushka, ki kar tako pade z drevesa. Nas je več, ki zastavimo svojo glavo, da Rožičeva glava ni odgnila, še manj pa, da bi jo bila kaka zver požrla. Rožičeva glava bo najdena. Nadalje smo še prejeli: „Ljudstvo sodi, da mora biti Rožičeva glava kje prav v bližini umorjenega plitvo v zemljo zakopana. Ni pa tudi izključeno, da je kje v bližini med skalami skrito založena. Kakor hitro bo sneg skopnel, bi bilo nujno priporočati, da bi g. Šurm in drugi lovci, ki te kraje poznajo, vso okolico natanko preiskali. Mi smo prepričani, da se bo Rožičeva glava gotovo našla.“ (Mi pa imamo o tem še drugo mnenje. — Uredništvo.)

Kar je kot „Poslano“ natisnjeno v listu, nima z uredniškim delom in značajem lista prav ničesar opraviti. „Poslano“ ni nič drugega, kot vsaki drugi plačani oglas. Za odgovornost takih oglasov obstoji sicer star izrabljen pristavek, da je za vsebino uredništvo le toliko odgovorno, kolikor zahteva zakon, toda mi smo tudi proti temu pristavku in prepuščamo vsako „Poslano“ upravnitvu, oziroma lastnitvju lista. Kdor se torej hoče v „Poslanem“ kregati, nas to nič ne briga. Pač pa pri „Poslanem“ tudi uredništvo varuje gotove meje dostojnosti. Toliko v pojasnilo tistim, ki z ozirom na zadnje „Poslano“ iz Jesenic menijo, da je to kakor vsako drugo uredniško delo.

Uslužbenci električne železnice sporočajo, da so se sedaj zedinili in dajejo vsi sprevodniki voznikom napitnino, ker občinstvo gotovo ne daje napitnino samo za sprevodnike, nego v ta namen, da tudi vozniki kaj dobijo in kar je gosp. Muhič pri tej stvari zakrivil, se je potrudil, da je zopet poravnal. V prvi vrsti se pa uslužbenci zahvaljujejo obratnemu vodstvu, da je v tej zadevi tako postopalo, da se ne more nobeden pritožiti, da se mu je kaka krivica zgodila.

Ob Binkošth se vrši na Dunaju prvi vseavstrijski esperanski shod. Ker je takrat že otvorena mednarodna lovska razstava, pride ta čas mogoče tudi kateri slovenski esperantist na Dunaj. Ta naj ne zamudi prilike priti na esperantski shod, da bo videl, kako zmaguje esperanto. Natanejša pojasnila daje radevolje Lj. Koser, Juršinci pri Ptuj, Štajersko.

Izgubil je gosp. polkovnik Fran Šeme listnico, v kateri je imel 180 K denarja, zasebnica Al. Rožnikova pa svilen dežnik.

Za kruhom. V nedeljo se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 25 Macedoncev in 7 Hrvatov, nazaj je prišlo pa 90 Hrvatov in Slovencev.

Plug je prerezal 23 letnemu posestnikovemu sinu Alojziju Strahu iz Cerovca pri Litiji, ko je oral, desno nogo. Pripeljali so ga v deželno bolnico.

Sumljivi znaki. Včeraj popoldne so se pojavili predznaki večjih vremenskih in elementarnih izgrezov. Vpliv prvih bodo najbrže občutili tudi naši kraji. — Vreme do blizu 24 t. m. nestanovitno, deloma tudi vetrovno; včasih hitro se menjajoč prehod s slabega na lepo vreme.

Narodno gospodarstvo.

A. JUGOVIČ:

Hranilnice.

VI.

Deželni poslanci in Kranjska hranilnica v Ljubljani.

Sploh je znano, da pri Kranjski hranilnici ni vse tako, kakor postava predpisuje; osobito je znano, da ni pravega nad-

zorstva in da so bili njeni ravnatelji malone vsi dolžniki hranilnice. Tudi je znano, da ni osnovana na podlagi dvornega dekreta z dne 26. septembra 1844, da torej ni pupilarno varna. Vse to je skrbelo vso deželno Kranjsko, kajti v Kranjsko hranilnico v Ljubljani so nosili svoje prihranke slovenski kmeti, in zato so narodni deželni poslanci že leta 1866. povzdignili v deželnem zboru svoj glas in zahtevali, da se napake in nepravilnosti odstranijo, a sama Kranjska hranilnica, da se v zmislu postavoveljavnih določbe iz l. 1844. v varnost vlagateljev temeljito preustroji.

Narodni deželni poslanci so stavili interpelacijo, katere vsebino tu malone o celoti podajemo. Deželni glavar je bil takrat Karel pl. Wurzbach, c. kr. namestnik pa baron Bach, oba Nemca. Interpelacija je zelo zanimiva, sestavlja jo je tedanji župan ljubljanski dr. Etbin H. Costa, ki je županoval od 1863—1868, umrl pa je dne 28. januarja 1875.

Na seji deželnega zbora kranjskega dne 23. novembra 1866 interpeloval je dr. Etbin H. Costa zastopnika vlade, c. kr. namestnika barona Bacha radi Kranjske hranilnice v Ljubljani.

Interpelacija se glasi:

„Hranilnice so v narodno gospodarskem in socialnem oziru jedva izmed najvažnejših naprav. To velja osobito o Kranjski hranilnici, ker je ona jedini kreditni zavod v deželi, ki razpolaga z letno 5 1/2 milijona goldinarjev, katero je z ozirom na velikost in siromaštvo dežele smatrati za zelo znatno vsoto. Smemo po pravici reči, da so si marsikateri goldinar, ki se steka v hranilnico bodisi kot uloga ali posojilne obresti, pridobili najubožnejši ljudje v krvavem potu svojega obraza. Zato je jasno, da ta zavod deželo vedno bolj in bolj skrbi in da so tudi narodni zastopniki dolžni povedati, kakšno mnenje je o tem po vsi deželi.

Brez dvojbe postopa država vsekakor pravilno, da dovoljuje privatnim društvom kolikor možno popolno avtonomijo, a v okvirju občnih zakonov in posebnih pravil čim večjo svobodo v gibanju. Ali to načelo mora imeti izjemo tam, kjer gre pri privatnih društvih za zaščito oseb, ki so pri upravi premoženja udeležene, ali po pravih nimajo nobenega upliva na upravo.

Tako društvo je Kranjska hranilnica v Ljubljani. Njeni udeleženci, namreč vlagatelji, nimajo po pravih pravilnih uvrstitev (gospodarstvo) ulog, torej svojega lastnega premoženja, nobenega upliva, in zato so tem bolj upravičeni zahtevati, da deželna vlada brani kar najkrepkeje in najskrbneje njihove pravice, ker se čisto dogaja, da imajo vlagatelji radi slabega gospodarstva takih hranilnic občutno škodo. (Tu so mislili na polom hranilnice v Milanu.)

Vlada je vselej te razmere pred očmi imela in je z dvornim razpisom z dne 26. septembra 1844. l., št. 29.304, sestavila obsežen pravilnik o snovanju, upravi in nadzoru hranilnic, in v šestem paragrafu izrečno določa, da je pravila posameznih hranilnic menjavati po občnih in tem pravilniku navedenih postavnih določilih in da se drugačne naprave (hranilnice) le tedaj dovoljujejo, ako z obnimi načeli tega pravilnika niso v nasprotju.

(Dalje.)

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Seja proračunskega odseka. Poljaki pogojno za 182 milijonsko posojilo.

Dunaj, 18. aprila. Bugdetni odsek se je sešel danes popoldne ob 4. uri k razpravljanju. Glominski je v daljšem govoru izjavil, da je Poljski klub pripravljen dovoliti 182 milijonsko posojilo, vendar je potrebno, da se s tem dolgom ne skrbi samo za asanacijo državnih potrebščin, marveč da se uvažujejo tudi potrebe ljudstva. Država je dosedaj imela samo svoje lastne potrebe pred očmi, potrebe ljudstva pa je popolnoma prezirala. To svedoči tudi najetje predležečega posojila, ker bi to ne pomenilo nič drugega, kakor novo zadolžitev, od katerega ljudstvo nima nobene koristi. Vsed tega predlaga sledečo resolucijo: Vlada se pozivlja, da do tedaj, dokler ni ustavno ugotovljeno posojilo, opusti vsaka izplačila zaostalih postavk. Končno omenja v svojem govoru, da akcija Poljskega kluba nima nikake osebnosti, kajti vsa akcija je naperjena proti vladnemu sistemu, ne pa proti nekdanjemu profesorju in voditelju Poljskega kluba, sedanjemu finančnemu ministru Bilinskemu. Treba pa bode sedanje posojilo zvišati še za 38 milijonov, da se zadosti obenem tudi potrebam posameznih dežel. Ko so govorili še dr. Ellenbogen in dr. Silvester, se je zaključila seja, ne da bi prišlo do sklepe. Vendar pa se sme pričakovati, da se doseže zvišanje najetja posojila za 38 milijonov.

Slovenska Enota — vladna stranka.

Brno, 18. aprila. Češki list „Našinec“ poroča iz Dunaja: V „Slovenski Enoti“ se v najkrajšem času izpremeni taktika, ker je ministrski predsednik Bienert pripravil konkretne predloge, na podlagi katerih se bo „Slovenska Enota“ mogla pridružiti vladnim strankam. Zato se je na dan, da po predložitvi in temeljiti presoji teh predlogov „Slovenska Enota“ vstopi med vladne stranke.

Davek na alkohol.

Dunaj, 18. aprila. Poljski klub namerava predlagati veljavno splošnega davka na alkohol, s katerim bi se pridobilo okoli 40 milijonov kron. Vendar pa naj bi se na ta način pridobljena svota smela vporabljaliti samo za splošno koristne namene. Tozadevni zakon naj bi bil že to jesen uveljavljen.

Zarota proti carju.

Petrograd, 18. aprila. Odkritje zarote vojaške organizacije proti carski rodbini se zelo prikriva in se carju do sedaj o tem še ni ničesar poročalo, ker se boje, da bi to slabo vplivalo na njegovo zdravje. Dosedaj je bilo aretiranih 12 visokih častnikov in dostojanstvenikov iz neposredne carjeve okolice, ki so bili člani te zarote. Ob enem so zaplenili mnogo skrajno kompromitujočega gradiva.

Srbski prestolonaslednik na potovanju.

Belgrad, 18. aprila. Prestolonaslednik Aleksander je odpotoval k svojemu stricu Arsenu v Pariz.

Dunaj, 18. aprila. Srbski prestolonaslednik Aleksander se je pripeljal nocoj pod najstrožjim inkognitom na Dunaj. Ložira v hotelu Krautz. Jutri nadaljuje potovanje v Pariz. Na Dunaju se varuje glede njega najstrožji inkognito in razven policije noben Dunajčan ne ve, da je nocoj na Dunaju.

Rumunski prestolonaslednik — generalni inspektor.

Bukarešta, 18. aprila. Prestolonaslednik Ferdinand, dosedanjí poveljnik drugega vojnega zbora, je imenovan generalnim inspektorjem armade. Za naslednika na dosedanem njegovem mestu je imenovan general Vardietti.

Srbija sklene trgovsko pogodbo s Portugalsko.

Belgrad, 18. aprila. Portugalska vlada je sporočila, da namerava skleniti s Srbijo trgovsko pogodbo. Srbi pozdravljajo ta korak.

Nemške vladajoče rodbine izključene od nizozemskega prestola.

Amsterdam, 18. aprila. V Hagu zborujoči so sklenili pri razpravi glede nasledstva na nizozemskem prestolu, da so nemške vladajoče rodbine izključene od nasledstva na nizozemskem prestolu.

Španska kraljeva dvojica otvori razstavo v Valenci.

Madrid, 18. aprila. Kraljevi par se je odločil, da se poda v Valenco, kjer prisostvuje otvoritvi razstave.

Avtomobilni trust.

London, 18. aprila. Tu se je osnoval avtomobilni trust s kapitalom 31 milijonov markami.

Naj ne ve desnica, kaj dela levica.

Praga, 18. aprila. Znani sestri Blašek (dvojinci), ki sta v nedrjih zraščeni, sta se podali na tukajšnje kliniko, kjer je ena njih porodila. Druga sestra zatrjuje, da jej ni bilo o grehu sestre ničesar znanega in da tudi ni ničesar zapazila. Ve le edino to, da se jej je sestra pritoževala o bolečinah v spodnjem delu telesa. Vsed tega jej je celo nasvetovala mokre obkladke. Oče je baje prejšnji impresarijo sester.

Mohamedanci v grški narodni skupščini.

Atene, 18. aprila. Iz Carigrada se poroča, da se je Mohamedancem dovolilo, udeležiti se narodne skupščine, vendar pa da jim ni treba prisegati. Dosedanjih narodnih skupščin se Mohamedanci niso udeleževali.

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službe 4 vin. Najmanjši znesek 50 vin. Plača se naprej. — Za odgovor se priloži znamka.

Iz konkurzne mase Ivana Miklavca, trgovca v Ljubljani je poceni naprodaj železna „Werthelmove“ blagajna srednje velikosti. Kdor si jo hoče ogledati in kupiti, naj se do 20. t. m. oglasi v pisarni upravitelja konkurzne mase dr. Antona Šviglja, odvetnika v Ljubljani.

V najem vzamem takoj srednjo trgovino z mešanim blagom, oziroma lokale brez blaga — na deželi. Ponudbe pod V. K. na upravnishču „Jutra“.

Kupim dobro ohranjeno damsko kolo. Ponudbe na naslov: „Grosuplje 99“ poštnoležeče.

Trgovina z gostilno in posestvom ter z vsem blagom, 3 minute od postaje, se pod ugodnimi pogoji takoj proda. Več se izve pri Ivanu Levičarju, trgovcu, Krmelj 30, Dolenjsko.

Dve dobro ohranjeni kolesi se prodasta na Sv. Petra cesti št. 54.

Najnovejši prašni plašč za dame od K 10— naprej v največji izbiri v „Angleškem skladišču oblek“, Ljubljana, Mestni trg 5.

Trije gospodje se sprejmejo na stanovanje in hrano ali brez hrane. Dve zračni, lepo opremljeni sobi na razpolago. — Poizve se v Gradaški ulici št. 18. pritišče levo.

Več trpežnih zabojev 45 cm širokih in 30 cm visokih se proda. Ponudbe na: Ivan Perko, Ljubljana, Turjaški trg 4. 5/6

Krojaški pomočnik za fino veliko delo se takoj sprejme; plača je l. vrste. Ponudbe upravi „Jutra“.

Dva jermenarska pomočnika in en učenec se sprejmeta na Poljanski cesti št. 22.

Najcenejše se kupi v angleškem skladišču oblek Ljubljana, Mestni trg št. 5: 5000 oblek za gospode od K 8.— naprej; 2000 površnikov od K 12.— naprej. Ogromna izbira v najnovejši konfekciji za dame po čudovito nizkih cenah. O. Bernatovič. 4/6

Nemški, laški in francoski jezik poučuje podpisani proti mesečnemu honorarju. Skupni kurzi K 3.—, konverzacija, korespondenca K 4.—, posamezni kurzi K 6.—. Instrukcijska soba sredi mesta, ali Vodmat, Jenkova ulica 20. — Anton Šibenik.

Odda se klet, katera se lahko porabi za skladišče. Vpraša se v upravnishču „Jutra“.

Kupi se damsko kolo po zmerni ceni. Ponudbe na upravnishču „Jutra“.

Enonadstropna hiša s petimi sobami in lepim vrtom, podobna vili, se proda s proste roke v Rožni dolini pri Ljubljani; 20 minut od Mestnega trga. Poizve se pri gostilničarju Balija Glince, poprej Traven. 8/3

KORESPONDENCA.

Kavarna Union 17. (od 10 h do 12 h) občudovano gospodično pred odhodom na Dunaj iskreno pozdravljam in prosim naslov. Ivan Z. I. Univerza. 9/1

Krojač P. Cassermann
se nahaja sedaj
v Šelenburgovi ulici št. 1
nasproti Kazine.

Lepa vila
v Ljubljani, ob glavni cesti z
dobro idočo trgovino
se prod.

Povpraša naj se v upravnishču „Jutra“.

Pozor kolesarji!

Zaloga Puch-koles

in drugih specialnih znamk ter vseh posameznih delov.

Nova kolesa od K 120— naprej.

Izposojevanje koles.

Rabljena kolesa imam vedno v zalogi.

Točna in solidna postrežba. — Vsako kolo se lahko preje preizkusi. — Za vsako kolo jamčim eno do dve leti.

ANA GOREC Ljubljana,

Dunajska cesta 16. Dvorišče Schneider & Verovšek.

Zaloga najfinejših pneumatik.

V hotelu Vega
v Spodnji Šiški
se odda s 1. majem v I. nadstropju
večje stanovanje

s 3 sobami, kuhinjo in pritliklinami. Stranke brez otrok imajo prednost.

Istotam se odda v najem več meblovanih sob za letoviščarje.

Sprejemajo se abonenti na hrano in stanovanje.

Slavnemu občinstvu se priporoča za mnogobrojen poset

Vinko Orešnik,
hotelir.

Več kleparskih pomočnikov in dva vajenca

sprejme takoj

Jak. Fliegl, klepar, Rimska cesta

Istotam je naprodaj tudi več

dobro ohranjenih strojev.

Model 1910.

Edino zastopstvo znamke

Kinta

je v teku in trpežnosti nedosežno kolo sedajnosti.

Zaloga Puch-koles.

Sprejema kolesa v popravo, emajliranje in poniklanje ter izposojevanje koles.

- Točna, solidna in cena izvršitev. -

K. ČAMERNIK, Ljubljana

Dunajska cesta št. 9.

Cvetlični salon

ANTON BAJEC

Ljubljana

Pod trančo št. 2

poleg čevljarskega mostu

izdeluje šopke, vence in trakove. Velika zaloga nagrobnih vencev. Zunanja naročila se izvrše točno.

Cene zmerne.

Slav. občinstvu naznanjam, da imam več pripravnih hiš v mestu po jako ugodnih cenah naprodaj. Na razpolago imam sedaj tudi žago s posestvom v bližini Ljubljane, na jako dobri prometni črti. Natančneja pjasnila daje prometna pisarna

Peter Matelič

v Ljubljani,

Škofja ulica št. 10.

Telefon št. 155.

Kri! in okusno pijačo daje le dr. pl. Trnkoczyja sladni čaj pod imenom „SLADIN“! Pije se brez kave, čaja, kakao; z malo mleka in sladkorjem.

30—5

Moč! S tem prihranite 50% na denarju pri gospodarstvu. Kdor naroči najmanj 5 zavrtkov po pošti v glavni zalogi lekarne pl. Trnkoczyja v Ljubljani (Kranjsko) dobi za 5 K 50 v franko.

Zdravje! To resno obvestilo potrjujejo mnoga brojna priznalna pisma.

50% prihranka! 1/4 paketa stane 50 v. Zahtevajte ga pri svojem trgovcu! Sladni čaj ni sladna kava, katere hranilna moč se deloma vsled žganja uniči!

Več

mizarskih pomočnikov

ki bi imeli veselje priučiti se pokladanja parket, dobe trajnega dela pri trdki **Ferdo Primožič**, mizarstvo, Ljubljana, Rimska cesta št. 16.

Klavirje

in harmonije prvovrstnih tvornic izposoja in prodaja najceneje učitelj „Glasb. Matice“ in zapriseženi strokovnjak

Alfonz Breznik

v Ljubljani, Gradlišče št. 11

(poleg restavracije pri „Kroni“). Prevzema vsakovrstna popravila in uglaševanja ceno.

A. PERSCHE

Ljubljana,

Pred škofijo št. 21.

priporoča

veliko zalogo

raznih nakitov, perilo za gospode in dame, specijalitete zavratnic in nogavic; steznik

„Directoire“ P. D.

Prva anončna pisarna

Ljubljana, Levstikova ul. 2

sprejema vsakovrstne inserate, reklamne notice itd. za vse možne liste, kole-darje itd. Sestavlja in prestavlja inserate.

Išče nabiralce za deželo!

Posebno za trgovske potnike dober in 10-10 lahek zaslužek.

Hiša se prodaja

z gostilniško obrtjo, po jako nizki ceni. Gostilna je vedno jako dobro obiskana.

Vpraša se pri Peter Mateliču v Ljubljani, Škofja ulica 10. Telefon št. 155.

„Narodna kavarna“

Fran Krapeš.

104-5

Največja zaloga najfinejših barv in potrebščin

za umetnike, slikarje, kiparje itd., kakor:

Düsseldorfske oljnate barve

v pušicah za umetniko in študijsko slikanje.

Horodamove patentovane akvarelne barve

za šolo in v pušicah za študije.

Pastelne barve (stogle)

pristne francoske in za ljudske šole v škatljicah.

14/87

Tempera barve

za srednje in strokovne šole, za umetniške in prijatelje umetnosti.

Firneži, olja in retuše za slikarstvo

Slikarsko platno

Zahtevajte cenik.

z oljnatim in krednim temeljem.

Zahtevajte cenik.

Vzorci za sobne slikarje vedno najnovejše na razpolago priporoča

Adolf Hauptmann, prva kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja.

Braća Wortmann,

Sušak pri Rieki.

Uljudno naznanjam svojim cenjenim odjemalcem zgorajšnje tvrdke, naj se ne dajo motiti vsled nekega oglasila slično glaseče se firme, ker sem še vedno edini zastopnik bratov Wortmann v Sušaku.

Z odličnim spoštovanjem

Franjo Remic,

Ljubljana, Sodnijska ulica št. 4.

Ivan Jax in sin

v Ljubljani, Dunajska c. 17

26-2 priporoča svojo bogato zalogo

voznih koles.

Šivalni stroji za rodbino in obrt.

Brezplačni kurzi za vezenje v hiši.

: Pisalni stroji „ADLER“ :

Redka prilika za nakup

K 44.40 stane

361-40

kompletna obleka za gospode ali kostum za dame
modni površnik za gospode ali raglan ali prašni plašč za dame,
posamezne hlače za gospode ali krilo iz blaga ali za prati,
modni telovnik za gospode ali bluza ali jupon za dame,
klobuk ali slamnik za gospode ali velika modna čepica za dame.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 5

L. TOMAŽIČ v Spodnji Šiški

(preje tvrdka J. C. Juvančič)

priporoča bogato zalogo izbornih namiznih vin

== kakor tudi zagrebško in češko pivo. ==

Za p. n. gostilničarje in druge večje odjemalce posebno ugodni pogoji!

Delniška glavica:

K 3,000.000.

301-46

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni fond:

K 400.000.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4½%.